

Łódź, dnia 13.12.2022 r.

Skarżąca:

Organ:

Rada Gminy Płońsk
19 Stycznia 39, 09-100 Płońsk

SKARGA

Na podstawie art. 63 Konstytucji RP oraz art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, lub na mocy interpretacji urzędników w ramach dyspozycji art. 222 Kpa, składam skargę na Wójta Gminy Płońsk, w związku z niewykonywaniem przez niego czynności nakazanych prawem, polegających na zapewnieniu dostępu do danych przestrzennych dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego za pośrednictwem usług danych przestrzennych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a zwłaszcza:

- art. 67a-67c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zm.),
- ustawą z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 214),
- Rozporządzeniem Komisji Europejskiej (UE) NR 1088/2010 z dnia 23 listopada 2010 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 976/2009 w zakresie usług pobierania i usług przekształcania, wraz z Wytycznymi technicznymi w sprawie implementacji usług pobierania INSPIRE (Technical Guidance for the implementation of INSPIRE Download Services),
- Rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 26 października 2020 r. w sprawie zbiorów danych przestrzennych oraz metadanych w zakresie zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. 2020 r. poz. 1916).

Uzasadnienie

1. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz niektórych innych ustaw zmieniając treść ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wprowadziła między innymi z dniem **31.10.2020 r.** (a więc ponad dwa lata temu !!!) **obowiązek nieodpłatnego udostępniania przez gminy danych przestrzennych tworzonych dla aktów planowania przestrzennego uchwalanych od tego dnia, za pośrednictwem usług danych przestrzennych, w tym usługi pobierania**, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej. **Od dnia 31.10.2022 r. obowiązek ten dotyczy wszystkich obowiązujących na terenie gminy aktów planowania przestrzennego.**

Opisując ww. obowiązek w sposób najbardziej zwięzły, można powiedzieć, że polega on na tym, aby każdy zainteresowany mógł pobrać na swój komputer kopię zbioru danych przestrzennych utworzonych dla aktów planowania przestrzennego (APP) oraz, gdy jest to wykonalne, miał zapewniony bezpośredni dostęp do tego zbioru, czyli pobierał ten zbiór online, co w praktyce oznacza dostęp do najaktualniejszej wersji zbioru. Jest to o tyle ważne dla osób i instytucji zajmujących się analizą danych, iż zbiory i dane nieustannie podlegają aktualizowaniu, i tylko dostęp online (czyli bezpośredni dostęp) umożliwia analizowanie zawsze aktualnych danych, bez konieczności pobierania na swój komputer zbioru oraz weryfikowania czy i w jakim stopniu zmienił się on w stosunku do poprzedniej wersji. Bezpośredni dostęp do zbioru danych przestrzennych APP zapewniony zostaje poprzez raz pobrany z *Ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych* adres URL usługi pobierania. Adres ten, podobnie jak adresy pozostałych wymaganych usług sieciowych (wyszukiwania i przeglądania), Organ zgłasza do *Ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych* prowadzonej przez Głównego Geodetę Kraju. Zgłoszenia dokonuje się zgodnie ze wzorem stanowiącym Załącznik do rozporządzenia Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 28 listopada 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych objętych infrastrukturą informacji przestrzennej. Widniejący na *Ewidencji* adres usługi pobierania powinien umożliwiać *“pobieranie kopii zbiorów lub ich części oraz, gdy jest to wykonalne, bezpośredni dostęp do tych zbiorów”* (art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej).

Z informacjami dotyczącymi usług danych przestrzennych można zapoznać się na stronach **Departamentu Architektury Informacyjnej Państwa w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów**, gdzie m.in. zamieszczono artykuł pt.: **“Standardy Danych i Usług Danych Przestrzennych”**, który jest dostępny pod linkiem: <https://www.gov.pl/web/ia/standardy-danych-i-uslug-danych-przestrzennych>.

W artykule tym m.in. wymieniono regulacje prawne dotyczące usług pobierania oraz omówiono na czym dokładnie polega “bezpśredni dostęp” do danych przestrzennych zapewniany za pośrednictwem usług pobierania (*“Termin „bezpśredni dostęp” oznacza zdolność aplikacji klienckiej lub usługi klienckiej do bezpśredniej interakcji z zawartością repozytorium, np. pobieranie części repozytorium na podstawie zapytania.”*). W artykule podano także, że usługi pobierania z bezpośrednim dostępem zapewniane są z wykorzystaniem Web Feature Service [ISO 19142]. Natomiast informację na temat jaka usługa pobierania spełnia wymogi ISO 19142 znajdziemy na str. 64 obowiązującego dokumentu **Technical Guidance for the implementation of INSPIRE Download Services** (*Wytyczne techniczne w sprawie implementacji usług pobierania INSPIRE*), odnoszącego

się do **Rozporządzenia Komisji Europejskiej (UE) NR 1088/2010 z dnia 23 listopada 2010 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 976/2009 w zakresie usług pobierania i usług przekształcania**, gdzie zapisano: ***“Note that ISO 19142 is also known as OGC Web Feature Service 2.0 and ISO 19143 is also known as OGC Filter Encoding 2.0”***.

Tak więc warunki określone przepisami spełnia usługa pobierania **Web Feature Service (WFS) w wersji 2.0**.

Z kolei zakres danych przestrzennych, które należy utworzyć, aktualizować i udostępnić (w tym za pośrednictwem usługi pobierania), określa *rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 26 października 2020 r. w sprawie zbiorów danych przestrzennych oraz metadanych w zakresie zagospodarowania przestrzennego* (Dz. U. 2020 r. poz. 1916). W § 3 ust 2 mowa jest, że *“w zbiorze danych przestrzennych gromadzi się dane o następujących obiektach przestrzennych: 1) **akcie planowania przestrzennego**, (...) 2) **rysunku aktu planowania przestrzennego**, (...) 3) **dokumentcie powiązanym z aktem planowania przestrzennego**”*.

Natomiast zgodnie ze stanem faktycznym, widniejący w *Ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych* adres usługi pobierania dotyczący zbioru danych przestrzennych dla miejscowych planów Gminy Płońsk nie zapewnia dostępu do zbioru zawierającego którykolwiek z trzech, wymaganych obowiązującymi przepisami prawa, obiektów przestrzennych.

2. W tym miejscu należy dodać, że w podobnej sytuacji dotyczącej niepoprawnego udostępniania danych przestrzennych przez Gminę Zator, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie wyrokiem z dnia 9 listopada 2022 r. (sygn. akt II SAB/Kr 198/22) stwierdził że Burmistrz Zatora **dopuszczył się beczynności polegającej na zapewnieniu prawidłowego dostępu do danych przestrzennych z zakresu “zagospodarowania przestrzennego”** (wyrok dostępny pod linkiem:

<https://www.dropbox.com/s/3cnz6yiz505s6lk/II%20SAB%20Kr%20198.22%20-%20Wyrok%20z%20dn.%2009.11.2022r..pdf?dl=0>).

3. Opisana sytuacja w praktyce oznacza **wydatkowanie środków publicznych na zapewnienie dostępu do danych przestrzennych niespełniających wymagań przepisów prawa obowiązujących od ponad dwóch lat**. Wydaje się to całkowicie niezrozumiałe.

W tym miejscu nasuwa się pytanie: **na co zostały wydane pieniądze publiczne i dlaczego nie wyegzekwowano od wykonawcy usługi zgodnej z obowiązującymi przepisami**. Sytuacja ta może wskazywać na brak wiedzy merytorycznej wśród pracowników urzędu.

W tej sprawie rodzą się także inne pytania: jakie koszty zostały poniesione do tej pory na prowadzenie zbiorów i usług danych przestrzennych dotyczących aktów planowania przestrzennego oraz czy były to wydatki współfinansowane z funduszy UE.

Na marginesie warto dodać, że narzędzia do prowadzenia i udostępniania zbiorów danych przestrzennych z tego tematu są dostępne na rynku już za około 2,5 tys. zł.

4. Należy także zauważyć, że opisana sytuacja powoduje ograniczenie dostępu do informacji publicznej, utrudniając działania potencjalnym inwestorom z terenu co najmniej Unii Europejskiej (gdyż mamy tu do czynienia z udostępnianiem danych w sposób jednolity w ramach UE). Sytuacja taka naraża gminę na ryzyko odszkodowań w związku z naruszeniem praw majątkowych osób zainteresowanych dostępem do tych danych przestrzennych, w związku z treścią art. 5 pkt 1 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1641 ze zm.).

5. Jednocześnie informuję, iż zgodnie z Art. 105 Kpa, jeżeli Organ naprawi obecną sytuację poprzez zapewnienie dostępu do danych przestrzennych dotyczących aktów planowania przestrzennego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz gdy nie będzie to sprzeczne z interesem społecznym, jestem skłonna wystąpić o umorzenie postępowania.

Mając na uwadze złożoność sprawy, zapraszam do szczegółowego zapoznania się z problemem na spotkaniu online, z możliwością zadawania pytań, codziennie od godz. 10:00 pod linkiem: <https://meet.google.com/wqb-kfga-msg?pli=1>.

Ponadto zachęcam do zapoznania się, poparcia i rozpropagowania petycji do Prezesa Rady Ministrów, której celem jest uzdrowienie obecnego stanu; link do petycji:

<https://www.petycjeonline.com/do-prezesa-rady-ministrow-o-odblokowanie-dostpu-do-danych-przestrzennych-dla-miejscowych-planow-zagospodarowania-przestrzennego-zgodnie-z-przepisami-prawa>

Proszę o kierowanie wszelkiej korespondencji za pośrednictwem platformy ePUAP na adres skrytki: /Wnioski_2/domyslna.